

Onder druk van immigratie en economische malaise dreigt het Verenigd Koninkrijk uiteen te spatten

Posted on 19 september 2026 by Johannes Vervloed

Het is een tijdje stil geweest rond het Verenigd Koninkrijk. De premierswisseling van Keir Starmer naar Andy Burnham en Trumps boosheid over het niet meedoen van het VK aan het open houden van de Straat van Hormuz kregen wat aandacht in de Europese pers. Maar dat was het dan. Over het wel of niet succesvol zijn van de Brexit, over de veranderende politieke verhoudingen met Nigel Farage en zijn nieuwe partij Reform UK 'leading in de polls' en over de ruzies tussen Londen enerzijds en Wales, Schotland en Noord-Ierland anderzijds weinig tot niets.

Terwijl binnen het VK niets minder dan revolutionaire veranderingen plaatsvinden, lijkt continentaal Europa daarin nauwelijks geïnteresseerd. Het is met andere zaken bezig. Met de eigen interne verhoudingen, met China en de VS en met Oekraïne.

Maar de bijeenkomst afgelopen maandag in Cardiff zou daar wel eens verandering in kunnen aanbrengen. Daar praatten de premiers van Wales, Schotland en Noord-Ierland over meer autonomie. Zelfs het woord onafhankelijkheid is gevallen.

Economische malaise

Wat zich momenteel in het VK voltrekt is zonder meer revolutionair te noemen. In negatieve zin dan. Het voormalige Imperium, 'Britain rules the waves', is niet meer. Het VK is nog slechts een schim van zichzelf. Brexit had het tij moeten keren en het VK weer een belangrijke positie in de wereld moeten geven. Dat is niet gebeurd. Economisch gaat het niet goed, het per capita inkomen (bbp per hoofd van de bevolking, gecorrigeerd voor koopkracht) groeit niet en is inmiddels ingehaald door opkomende economieën als die van Polen. Het socialistische beleid van de regerende Labour-partij heeft een uittocht van kapitaal op gang gebracht en de City lijkt de internationale concurrentiestrijd te verliezen.

Het VK is zo bezig met interne problemen dat een buitenlandse rol uit het zicht is geraakt. Formeel doet het VK mee aan de 'Coalition of the willing', een los verband dat veiligheidsgaranties wil bieden aan Oekraïne na een staakt-het-vuren en een mogelijk vredesakkoord. Maar over eerdere plannen om met een 'Coalition of the willing' een alternatief voor de NAVO op te zetten, een eigen Europese defensiemacht, die onafhankelijk van de VS kan opereren, wordt niets meer vernomen.

Interne problemen

Een toenemend probleem is de niet aflatende toestroom van illegale migranten. De regering lijkt zich er weinig om te bekommeren. Vanuit de oppositie, in het bijzonder vanuit de nieuwe partij van Nigel Farage, Reform UK, klinkt de beschuldiging dat deze lankmoedige houding voortkomt uit electoraal opportunisme. De immigranten zouden het aantal stemmen op Labour aanzienlijk doen toenemen.

Schandalen als van de 'grooming gangs' (groepen islamitische mannen van Pakistaanse afkomst die zeer jonge meisjes, vaak gedurende langere tijd en soms in georganiseerd verband, misbruikt hebben) worden onder tafel geveegd en pogingen van lokale islamitische burgemeesters om de sharia in te voeren worden

oogluikend toegestaan. De autochtone bevolking ziet dit met lede ogen aan en de eerste tekenen van verzet manifesteren zich. Van een burgeroorlog is nog geen sprake maar er zijn diverse incidenten geweest, met gevechten tussen autochtone bewoners en islamitische immigranten.

Zelfbeschikking

De economische malaise en de problemen met islamitische immigranten treffen niet alleen Engeland, maar ook de andere delen van het VK. In Schotland bestaat al langer een onafhankelijkheidsstreven en werd een referendum over de onafhankelijkheidsvraag met slechts een nipte meerderheid afgestemd. De socialistische politiek van de Labour-regering in Londen heeft het onafhankelijkheidsstreven een nieuwe impuls gegeven.

Eenzelfde verschijnsel zien we in Wales en Noord-Ierland. In het laatste geval gaat het zelfs niet meer alleen om meer autonomie of onafhankelijkheid van Londen, maar om hereniging met (de rest van) Ierland. De (katholieke) Sinn Féin-regering beoogt dat al langer en werd onlangs in haar streven aangemoedigd door Donald Trump, die tijdens een bezoek aan Ierland hereniging een heel goed idee noemde.

Cardiff

De soep wordt waarschijnlijk niet zo heet gegeten als opgediend, maar de wens van Wales, Schotland en Noord-Ierland om meer autonomie en de mogelijkheid zich onafhankelijk te verklaren ligt duidelijk op tafel. De drie 'first ministers' waren deze week in Cardiff bijeen om te bespreken hoe zij gezamenlijk meer autonomie kunnen afdwingen van Londen. De leiders van de drie gebieden – Rhun ap Iorwerth (Plaid Cymru), John Swinney (SNP) en Michelle O'Neill (Sinn Féin) – legden in een gezamenlijke verklaring (in een *Memorandum of Understanding*) vast dat Wales, Schotland en Noord-Ierland het democratische recht hebben om hun toekomstige constitutionele status zelf te bepalen, inclusief onafhankelijkheid: 'Our nations have the right to self-determination. No Westminster government has the right to block democracy or undermine the principle that our people will decide their own future.'

De verklaring gaat verder dan alleen het algemene recht op zelfbeschikking. De drie partijen roepen Westminster op zich voor te bereiden op constitutionele verandering en willen de mogelijkheid van referenda over onafhankelijkheid zekerstellen.

De gang van zaken zoals we die thans waarnemen in het VK is niet wat de Brexiteers voor ogen stond. Zij hadden visioenen over een soeverein Brittannië dat zou terugkeren naar de oude glorie. Dat handelsakkoorden zou afsluiten met de hele wereld en dat mede daardoor economisch zou bloeien.

De conservatieven die de Brexit hadden aangestuurd werden echter vervangen door de socialisten van Labour. Die hadden een andere agenda. Die vonden meer gelijkheid, diversiteit en inclusiviteit, lees: de woke-agenda, belangrijker dan economisch welvaren. De droom van de Brexiteers spatte uiteen en het VK kwam terecht in de situatie zoals we die nu voor ons zien.

Aanmodderen

Is er nog uitzicht op verbetering? Dat zal afhangen van de politieke verhoudingen in het VK. Voor de nabije toekomst is het beeld niet positief. Labour heeft een regeringsmandaat tot 2029. Pas daarna zal een nieuwe, niet-socialistische regering schoon schip kunnen maken. De massa-immigratie stopzetten, de islamisering van de Britse samenleving terugdraaien en vooral de economie weer nieuw leven inblazen. In welk geval Wales, Schotland en Noord-Ierland minder reden zullen hebben om zich af te zetten tegen Londen.

Vooralsnog vrees ik dat het aanmodderen blijft en kan van het VK geen belangrijke internationale rol worden verwacht.

Wynia's Week brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per week, **156 keer per jaar**, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze donateurs maken dat mogelijk. [Doet u \(weer\) mee?](#) Hartelijk dank!